

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์และมรดกทางวัฒนธรรมที่คนไทยทุกคนภาคภูมิใจ อีกทั้งยังมีความสำคัญกับวิถีชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก สำหรับการติดต่อสื่อสารให้มีความรู้ ความเข้าใจตรงกัน ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ และประสบการณ์ต่างๆ และใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาวิชาอื่นๆ จากความสำคัญดังกล่าว คนไทยจึงจำเป็นต้องศึกษาภาษาไทย เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเข้าใจในภาษาไทยอย่างถูกต้อง และยังสามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้ติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการที่คนเราจะมีความรู้ ความสามารถดังกล่าวได้นั้นจะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอและต้องเริ่มฝึกฝนตั้งแต่วัยเด็ก

การเรียนการสอนภาษาไทย จึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการเรียนการสอนภาษาของชาติ เป็นเครื่องมือสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างคนในชาติ และยังเป็นเครื่องมือในการหาความรู้วิชาต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน ซึ่งเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงชั้นแรกของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เด็กจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อที่จะช่วยให้สามารถเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทักษะเหล่านี้ ได้แก่ ทักษะด้านการอ่านและการเขียน

แนวคิดในการสอนภาษาไทยของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาไทยเพื่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นต้องสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาความคิด ซึ่งนักเรียนที่มีความคิดจะต้องมีประสบการณ์และประมวลคำมากพอที่จะสร้างความคิดได้ และในขณะเดียวกันการสอนภาษาไทยจะต้องเน้นการรักภาษาไทยในฐานะเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งนักเรียนจะต้องมีทักษะในการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

การฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำในภาษาไทย โดยการใช้แบบฝึกทักษะ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาที่ดีขึ้นและมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น เกิดความรู้ ความเข้าใจจากการปฏิบัติจริง โดยการสอนแจกลูกสะกดคำเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำให้กับนักเรียนในชั้นเริ่มต้น นักเรียนจะอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นปัญหาของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆ ด้วย

จากความสำคัญของการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเสริมแรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านสะกดคำที่ดียิ่งขึ้น และมีแรงจูงใจในการอ่านสะกดคำมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังใช้การสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำหลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่า ก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำหลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา จังหวัดตรัง จำนวน 16 คน
2. ตัวแปร
ตัวแปรอิสระ แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำและการเสริมแรง
ตัวแปรตาม ทักษะการอ่านสะกดคำ
3. เนื้อหาที่ใช้สอน
บัญชีคำศัพท์พื้นฐาน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกหัดการอ่านสะกดคำ หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่ผู้วิจัยนำมาจากบัญชีคำศัพท์พื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้ประกอบการสอนสำหรับครูใช้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาการอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยชุดแบบฝึกประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกการอ่านสะกดคำ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2. การเสริมแรง หมายถึง การทำให้อัตราการตอบสนองหรือความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากการได้รับสิ่งแวดลอมที่เหมาะสม คือ การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ

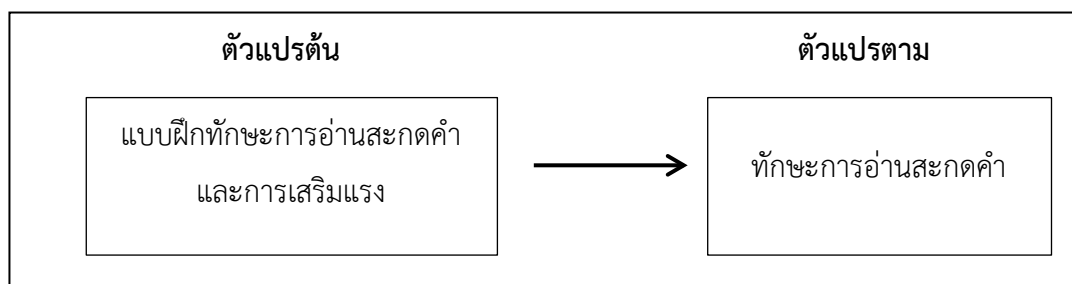
3. ทักษะการอ่านสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดยนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน ถือเป็นเครื่องมือการอ่านคำใหม่ ซึ่งนักเรียนต้องสังเกตรูปคำพร้อมกับการอ่าน การเขียนได้และนักเรียนอ่านจับใจความได้ วัตถุประสงค์จากการอ่านบทความได้เป็นไปตามเกณฑ์ ร้อยละ 70

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา จังหวัดตรัง

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำสูงขึ้นหลังการทำวิจัย
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครู
3. เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาวิชาภาษาไทยของโรงเรียน เช่น การทดสอบ RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.2 โครงสร้างหลักสูตร
 - 1.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.4 การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
2. การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 การอ่านแจกลูกสะกดคำ
3. แบบฝึกทักษะ
 - 3.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
 - 3.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 3.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
 - 3.4 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
 - 3.5 หลักการสร้างแบบฝึก
4. การเสริมแรง
 - 4.1 การเสริมแรงเชิงบวก
 - 4.2 การเสริมแรงเชิงลบ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ , กรมวิชาการ (2551) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรระดับชาติที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ดังต่อไปนี้

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
- 2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
- 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์

ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบไปด้วย 5 สาระ 5 มาตรฐาน โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

กล่าวโดยสรุปสาระและมาตรฐานเป็นเป้าหมายหรือสิ่งที่คาดหวังในการเรียนการสอน การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชาติกับหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาต้องมีลักษณะเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน คือ ยึดมาตรฐานเป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการจัดทำหลักสูตรที่สำคัญที่สุด คือ หลักสูตรที่ใช้ในระดับชั้นเรียนซึ่งจะเกิดผลโดยตรงในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐาน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนต่างกลุ่มสาระต่างระดับชั้นจะใช้ในการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนและพัฒนาผู้เรียน

1.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุความสำคัญของภาษาไทยว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

กล่าวโดยสรุป การจัดหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน การใช้ภาษามุ่งเน้นทักษะทั้ง อ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด เพื่อให้การสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ รักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ใช้ภาษาใน การพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรม ภูมิใจ ชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม นำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกล

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 5 สาระ และ 5 มาตรฐาน การเรียนรู้คือ สาระการอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ

แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สารการเขียนใช้กระบวนการเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สารการฟัง การดู การพูด เลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ สารหลักการใช้ภาษา เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และใช้ภาษาแสวงหาความรู้เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมอาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน และสาระวรรณคดี และวรรณกรรม เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สรุปได้ว่าหลักสูตรได้แบ่งสารการเรียนรู้กลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาไทยออกเป็น 5 สาร คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ในแต่ละสาระได้กำหนดมาตรฐานของสาระไว้อย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

สนธิ สัตโยภาส (2556 : 58) กล่าวถึงหลักการสอนที่ครูควรคำนึงถึง ดังนี้

1. สอนภาษาไทย ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ เพราะชีวิตประจำวันของมนุษย์จะใช้ทักษะทางภาษากว้างขวางไม่น้อยกว่าสองทักษะเป็นแน่ เพราะฉะนั้นการสอนภาษาควรให้สัมพันธ์ไปในการสอนแต่ละครั้งด้วย
2. ควรสอดแทรกทักษะทางภาษาขณะที่มีการเรียนการสอน เพราะเราถือว่าภาษาไทยเป็นปัจจัยของการเรียนทุกวิชา ถ้าพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับทักษะทางภาษาไทยขณะเรียนวิชาใดควรแก้ไขทันที
3. สอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ขณะสอนภาษาไทยถ้าเนื้อหาอันเกี่ยวเนื่องกับวิชาใดควรสอนให้สัมพันธ์กันได้เลย
4. สอนภาษาไทยเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม การสอนแต่ละครั้งควรเริ่มด้วยการมีความพร้อมทั้งกายและใจ ก่อนที่จะเรียน
5. เรื่องที่นำมาสอนควรมีความหมายต่อผู้เรียน โดยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็กเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
6. ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ เพราะฉะนั้นควรฝึกบ่อยๆ ครูควรหาแบบฝึกหัดอย่างเพียงพอ
7. การสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อการสอน เพื่อให้เกิดความสนใจและความเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น

8. สอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการสอน ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีสอนและกิจกรรมอยู่เสมอ

9. สอนภาษาไทยโดยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิด ครูควรให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผลและมีวิจรรณญาณ

10. สอนภาษาไทยควรมีการเสริมแรงและการจูงใจอยู่เสมอ

กล่าวโดยสรุป หลักการสอนภาษาไทยนั้นเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องยึดไว้ และศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะทำการสอนภาษาไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ คำนึงถึงการสอดแทรกทักษะทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาสและเรื่องที่สอนให้มีประโยชน์ต่อนักเรียน นักเรียนก็จะเกิดความสนใจยิ่งขึ้น ถ้าครูใช้สื่อที่น่าสนใจ ความสนใจก็จะเพิ่มขึ้นอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง สุดท้ายเด็กก็จะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ความหมายของการอ่าน

นิรันดร์ สุขปรีดี (2540 : 1) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ การจับใจความสำคัญและการสรุปความ

เรวดี อาษานาม (2537 : 77-78) อ้างอิงใน ลุณา ศรีฤตา (2553 : 12) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ดังนี้ การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแบ่งความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกอย่างมีเหตุผลและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ตลอดจนการพิจารณาเลือกความหมายที่ดีที่สุดขึ้นไปใช้เป็นประโยชน์ด้วย จะเห็นได้ว่าการอ่านไม่ใช่การรับเอาความคิดจากหนังสือที่อ่านเฉยๆ ผู้อ่านไม่ใช่ผู้รับแต่เป็นผู้กระทำ สรุปได้ว่าเป็นผู้ใช้ความคิดไตร่ตรองเรื่องราวที่ตนเองอ่านเสียก่อน แล้วจึงรับเอาใจความของเรื่องที่ตนอ่านไปเก็บไว้หรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป ดังนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

การอ่านในโรงเรียนประถมที่ปรากฏก็คือการที่ครูให้นักเรียนคนหนึ่งอ่านประโยคหรือข้อความมาแล้วให้คนอื่น ๆ อ่านตาม ผู้อ่านนำตั้งใจอ่านให้เสียงดังได้ยินทั่วทั้งชั้น เพื่อเพื่อนจะอ่านตามได้ถูก ผู้อ่านตามมีหน้าที่อ่านอย่างเดียว ตาอาจจะมองสิ่งต่าง รอบตัวหูฟัง เพื่อนคุย ฯลฯ อ่านแล้วจำไม่ได้และไม่รู้ความหมายของข้อความที่อ่าน ถ้าวิเคราะห์ตามความหมายข้างต้นแล้ว ลักษณะแบบนี้ยังไม่เรียกว่าอ่านได้อย่างสมบูรณ์

การที่คนเราจะอ่านหนังสือได้เร็วหรือช้า นั้น องค์ประกอบอย่างหนึ่งของการอ่านคือ การเคลื่อนไหวสายตาในการอ่านและความเข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ ในการอ่านจะต้องมีการฝึกอยู่เสมอและถูกต้องตามวิธีการด้วย

ความเข้าใจความหมายของการอ่านมีความหมายต่างๆ กัน เมื่อเอ่ยถึงการอ่านต้องมีความเข้าใจมาเกี่ยวข้องคือ เข้าใจในถ้อยคำที่อ่าน เช่น ถ้ามีเด็กเห็นคำว่า กา แล้วเปล่งเสียงว่ากา ก็เข้าใจว่าเป็นการอ่าน เช่นนี้เป็นการเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะเด็กอาจไม่เข้าใจ กา ที่เปล่งเสียงออกมานั้น หมายถึง นกชนิดหนึ่งที่มีสีดำ ร้อง กา กา กา หรืออาจหมายถึง กาที่ใช้ในการต้มน้ำ หรืออาจไม่เข้าใจทั้งสองความหมายก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงยังไม่เรียกว่าการอ่าน แต่เป็นเพียงการเปล่งเสียงเท่านั้น ดังนั้นสิ่งที่นักเรียนควรเข้าใจกับความหมายของการอ่าน ถ้าเป็นการอ่านที่ต้องเข้าใจความหมายของคำ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถอ่านเรื่องและสรุปเรื่องให้ถูกต้อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารที่ผู้อื่นสามารถบอกความหมายได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การอ่านตามตัวหนังสือ การออกเสียงตามตัวหนังสือ การดูหรือเข้าใจความจากหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ การคิด การนับ

สรุปความหมายของการอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องที่อ่าน และเรื่องที่อ่านมีความสำคัญต่อประเทศชาติและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ผู้ที่อ่านมากนอกจากได้รับความรู้อย่างกว้างขวางแล้ว ยังทำให้ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านนั่นเอง

จากการศึกษา สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำ ที่ใช้สื่อความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 121-123) อ้างอิงใน ลุณา ศรีฤตา (2553 : 14-15) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือมีผลต่อผู้อ่าน 2 ประการ คือ ประการแรก อ่านแล้วได้ “อรรถ” ประการที่สอง อ่านแล้วได้ “รส” ถ้าผู้อ่านสำนึกอยู่ตลอดเวลาถึงผลสำคัญของสองประการนี้ ย่อมจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากหนังสือตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเสมอ การอ่านมีความสำคัญต่อทุกคนทุกเพศทุกวัยและทุกสาขาอาชีพ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

2.2.1 การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2.2.2 ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด การเขียน ทั้งในด้านการกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

2.2.3 การอ่านสามารถช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

2.2.4 การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้ความมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้ประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

2.2.5 การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรืออภิปรายปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวเอง

2.2.6 การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

2.2.7 การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น อ่านศิลาจารึก ประวัติศาสตร์เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรุ่นหลังรู้จักอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

สรุปความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

องค์ประกอบในการอ่าน อาจจะสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย

1.1 สายตา

1.2 ปาก

1.3 หู

2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ

2.1 ความต้องการ

2.2 ความสนใจ

2.3 ความศรัทธา

3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา

3.1 ความสามารถในการรับรู้

3.2 ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้

3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

3.4 ความสามารถในการเรียน

4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน

5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ

6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 2) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่าน เพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ

2.3 การอ่านแจกลูกสะกดคำ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 97-99) ได้อธิบายความหมายของการแจกลูกมีความหมาย 2 นัย คือ

นัยแรก หมายถึง การแจกลูกในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กง กน กม เกย เกอว กก กด และ กบ การแจกลูกจะเริ่มต้นการสอนให้จำ และออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ก่อน จากนั้นจะเริ่มแจกลูกในมาตราแม่ ก กา จะใช้การสะกดคำไปทีละคำไล่ไปตามลำดับของสระ แล้วจึงอ่านโดยไม่สะกดคำ จึงเรียกว่าแจกลูกสะกดคำ แล้วอ่านคำในมาตราตัวสะกดทุกมาตราจนคล่อง จากนั้นจะอ่านเป็นเรื่องเพื่อประยุกต์หลักการอ่านนำไปสู่การอ่านคำที่เป็นเรื่องอย่างหลากหลาย

นัยสอง หมายถึง การเทียบเสียง เป็นการแจกลูกวิธีหนึ่ง เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ให้นำรูปคำมาแจกลูกโดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย เช่น บ้าน สูตรของคำ คือ ให้เปลี่ยนพยัญชนะต้น เช่น ก้าน ป้าน ร้าน ล้าน ค้าน เป็นต้น หลักการเทียบเสียง มีดังนี้

1. อ่านสระเสียงยาวก่อนสระเสียงสั้น
2. นำคำที่มีความหมายมาสอนก่อน
3. เปลี่ยนพยัญชนะที่เป็นพยัญชนะต้นและพยัญชนะเสียงท้าย
4. นำคำที่อ่านมาจัดทำแผนภูมิการอ่าน เช่น

กา มา พา ลา ยา คำ ม้า ช้า

ล้ำ น้ำ บ้าน ก้าน ป่าน รำน ค้าน

วิธีอ่านจะไม่สะกดคำให้อ่านเป็นคำตามสูตรของคำ เช่น อ่าน กา

สูตรของคำ คือ -า นำพยัญชนะมาเติมและอ่านเป็นคำ เช่น ยา ทา หา นา ตา อา

การสอนแบบการแจกลูกสำหรับนักเรียนแรกอ่าน (ชั้น ป.1 และ ป. 2) มีหลักการสอนดังนี้

1. เริ่มจากสระที่ง่ายที่สุดคือ สระ -า
2. ใช้แผนผังความคิดแจกลูก โดยเลือกคำที่มีความหมายก่อน
3. ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำและทำความเข้าใจความหมาย
4. นำคำจากแผนผังความคิดมาแต่งประโยค
5. อ่านประโยคที่แต่ง
6. เขียนประโยคที่แต่ง

สรุป การแจกลูกในรูปแบบเช่นนี้ สามารถที่จะแจกต่อไปได้อีก เช่น แจกสระ -เ -แ -โ -ใ -เ- ฯลฯ และนำมาแต่งประโยคโดยการบูรณาการกับคำที่ประสมกับสระอื่น ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปแต่งประโยคที่ยากและซับซ้อนขึ้นได้ เพราะเป็นการเรียน จากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องที่ยาก

และยังได้ให้ความหมายของการสะกดคำ ดังนี้ การสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดยนำเสียง พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำจะต้องให้นักเรียนสังเกตรูปคำพร้อมกับการอ่าน การสอนอ่านสะกดคำพร้อมกับการ เขียน ครูต้องให้อ่านสะกดคำแล้วเขียนคำไปพร้อมกัน การสอนสะกดคำโดยการนำคำที่มีความหมาย มาสอนก่อน เมื่อสะกดคำจนจำได้แล้วจึงแจกคำ เพราะการสะกดคำจะเป็นเครื่องมือการอ่านคำใหม่ โดยเริ่มจากคำง่ายๆ แล้วบอกทิศทางของการออกเสียงแล้วแจกคำโดยเปลี่ยนพยัญชนะต้น

เรวดี อาษานาม (2537 : 83 - 84) อ้างอิงใน ลุณา ศรีฤตา (2553 : 17-18) ได้อธิบายถึงการ อ่านสำหรับเด็กที่ยังไม่เรียนหนังสือ ให้สามารถอ่านและถ่ายทอดความรู้สึกรู้จักคิดหรือคำพูดออกมา เป็นตัวหนังสือ นับตั้งแต่เริ่มมีการสอนหนังสือไทยจนถึงปัจจุบัน ได้กล่าวถึง การอ่านแบบแจกลูก สะกดคำ ดังนี้ คือการสอนที่ถือว่าคำประกอบด้วยรูปและเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ฯลฯ เวลาสอนอ่านแทนที่จะอ่านเป็นคำๆ มีความหมายเลยที่เดียว ก็ต้องไล่พยัญชนะสระ ฯลฯ ให้ออกเสียงได้ถูกต้องเป็นคำ ๆ อีกทีหนึ่ง เป็นการช่วยให้อ่านคำได้เพราะผู้อ่านรู้จัก พยัญชนะ สระ ตัวสะกด แล้วช่วยพาไป เช่น จาน นักเรียนสะกดคำว่า จอ -า - จา - จา - นอ - จาน หรือ จ -า - น - จาน บ้าน นักเรียนสะกดคำว่า บ -า - บา - น - บาน หรือบาน - ' - บ้าน วิธีนี้ช่วยให้เด็กรู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่งๆ เพื่อจะได้ออกเสียง ได้ชัดเจนและเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง

กรมวิชาการ (2546 : 133 - 134) ได้อธิบายการอ่านแจกลูกและการสะกดคำเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมเสียงกัน ทำให้ออกเสียงคำต่างๆ ที่มีความหมายในภาษาไทย การแจกลูกและสะกดคำบางครั้งรวมเรียกว่าการแจกลูกสะกดคำจะดำเนินไปด้วยกันอย่างประสมกลมกลืน เพื่อให้นักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน และยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการแจกลูกสะกดคำ เป็นเรื่องที่จำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนการแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียนการอ่านนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นจะสับสน อ่านหนังสือไม่ออกเขียนหนังสือผิดซึ่งเป็นปัญหามากของเด็กนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการสะกดคำ คือ การอ่านโดยนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน เพื่อจะได้อ่านออกเสียงได้ชัดเจนและเขียนคำได้ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนสามารถอ่านหนังสือได้คล่องและจะส่งผลไปสู่การเขียนที่ถูกต้อง

3. แบบฝึกทักษะ

3.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกเสริมทักษะหรือแบบฝึกเป็นคำที่ใช้เรียกสื่อการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติฝึกให้นักเรียนได้ทำซ้ำบ่อยๆจนเกิดความชำนาญ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆผู้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกเสริมทักษะหรือแบบฝึกไว้ดังนี้

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2531: 48) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะหมายถึงสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความเข้าใจและเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและนำเอาความรู้ไปใช้ได้อย่างแม่นยำถูกต้องคล่องแคล่ว

นวนนุช สีทองดี (2541: 9-35) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นสื่อการสอนที่ใช้ฝึกทักษะ เพื่อสร้างความคิดรวบยอดให้แก่ นักเรียนเพื่อจะ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วแต่ต้องได้รับการฝึกหลายๆ ครั้งหลายรูปแบบเมื่อนักเรียนได้รับการฝึกแล้วอย่างน้อยก็พัฒนาตนเองที่ดีขึ้นอย่างแน่นอน

อารีย์ วาสน์อำนวย (2545 : 48) กล่าวว่า แบบฝึก คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งอันประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจที่จะนำไปใช้ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อจะได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เกิดความคล่องแคล่วความชำนาญตลอดจนเกิดความแม่นยำเป็นไปโดยอัตโนมัติ ด้วยการทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆที่ได้เรียนไปแล้วอย่างมีทิศทางแล้ว

กล่าวโดยสรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองได้ทบทวนเนื้อหาหลังจากเรียนจบบทเรียนแล้วจนเกิดความเข้าใจความชำนาญและความแม่นยำจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

การสอนหลักภาษาเป็นการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ทราบแบบแผนของภาษาและสามารถนำความรู้ทางหลักภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องผู้เรียนต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะเป็นส่วนที่เพิ่มหรือเสริมจากบทเรียนใช้เป็นอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้ทราบพัฒนาการและเห็นถึงข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของนักเรียนซึ่งสามารถหาทางแก้ไขได้ทันทีช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

จินตนา ชูเชิด (2537: 28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งที่จำเป็นในการเรียนการสอนครูควรสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับผู้เรียนโดยการสร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ในแบบฝึกควรมีรูปภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539 : 24-25) อ้างอิงใน Ms. Zhang Ying Ying, (2558 : 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามากเพราะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆได้คงทนทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้วตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันทีซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มากนอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มะลิ อัจฉริยะ (2540 : 17) อ้างอิงใน Ms. Zhang Ying Ying, (2558 : 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่าแบบฝึกทักษะที่ดีและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดีแบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครูทำให้ครูลดภาระการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนเป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุปได้แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนช่วยทบทวนความรู้ฝึกกระทำด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญเกิดแรงจูงใจในการเรียนและสามารถตรวจสอบผลการเรียนทำให้ทราบความก้าวหน้าและข้อบกพร่องของนักเรียนสามารถใช้ได้ทั้งในชั้นเรียนและที่บ้าน

3.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

การจัดทำแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นต้องเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนที่จะฝึกด้วยมีผู้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ดังนี้

วรรณ แก้วแพรก (2526 : 33-38) กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีมีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาที่จะนำมาควรเป็นเนื้อหาในบทเรียนหรือสอดคล้องสัมพันธ์กับบทเรียนทั้งที่เป็นคำประโยคข้อความเนื้อเรื่องและเนื้อหาตรงตามหลักสูตรที่กำหนด
2. มีหลายแบบหลายลักษณะเพื่อไม่ให้เบื่อและเป็นการท้าทายให้อยากทำ
3. ต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำ 3 ประการ คือ รู้ค่าเพิ่มขึ้นเข้าใจความหมายของคำดีขึ้น และมีความสามารถในการใช้คำสูงขึ้นตามระดับชั้นของนักเรียน
4. ต้องส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจเดิมเป็นพื้นฐาน
5. ต้องไม่มีลักษณะอย่างข้อสอบโดยทั่วไปที่มุ่งวัดความรู้และความเข้าใจเพียงอย่างเดียวแต่ต้องมีลักษณะเร้าความสนใจยั่วและจูงใจให้นักเรียนคิดพิจารณาและได้ศึกษาจนเกิดความรู้ความเข้าใจในทักษะและสามารถใช้คำได้ดีขึ้น

อัญชลี แจ่มเจริญและคณะ (2526 : 45) กล่าวว่าแบบฝึกทักษะที่ดีมีลักษณะดังนี้

1. ควรใช้หลักจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
2. ควรสร้างขึ้นเพื่อสิ่งที่จะสอนและเกี่ยวข้องกับนักเรียน
3. คำพูดและเนื้อหาควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่แล้ว
4. สิ่งที่ฝึกแต่ละครั้งควรเป็นแบบฝึกสั้นๆและเข้าใจง่ายไม่น่าเบื่อและที่สำคัญจะกระตุ้นให้เด็กได้สนใจใคร่ฝึก

ดวงเดือน อ่อนน่วม (2536 : 37) อ้างอิงใน Ms. Zhang Ying Ying, (2558 : 22-23) ได้สรุปลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ต้องมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำคำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำที่ใช้ไม่ควรยาวเกินไปเพราะจะทำให้เข้าใจยากควรปรับปรุงให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้นี้เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้เมื่อต้องการ
2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อนักเรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาลงทุนน้อยใช้ได้นานและทันสมัยอยู่เสมอ
3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
4. แบบฝึกที่ดีควรแยกเป็นเรื่องราวแต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. แบบฝึกที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้และแบบให้ตอบโดยเสรีการเลือกใช้คำข้อความหรือรูปภาพควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียนเพื่อให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพ

ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่นักเรียนซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ที่ว่าเด็กมักจะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

6. แบบฝึกที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้นและจะรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องมีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

7. แบบฝึกที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลายๆด้านเช่นความต้องการความสนใจความพร้อมของระดับสติปัญญาและประสบการณ์เป็นต้น ฉะนั้นการจัดทำแบบฝึกแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับตั้งแต่ง่ายปานกลางจนถึงระดับค่อนข้างยากเพื่อว่าทั้งนักเรียนเก่งปานกลางและอ่อนจะได้ทำได้ตามความสามารถทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก

8. แบบฝึกที่ดีควรสามารถสร้างความสนใจของนักเรียนทุกคนได้ตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย

9. แบบฝึกที่ดีควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขควบคู่กันไปกับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

10. แบบฝึกที่ดีควรเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ในการประเมินและจำแนกความเจริญงอกงามของนักเรียนได้ด้วย

สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะที่ต้องพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองมีเนื้อหากิจกรรมรูปแบบน่าสนใจเหมาะสมกับระดับและวัยของผู้เรียนสนใจผู้เรียนและเป็นไปตามลำดับความยากง่าย

3.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจและได้เรียนรู้ถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนใจที่จะทำแบบฝึกทักษะ

พรสวรรค์ คำบุญ (2534 : 19) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงความสนใจและความสามารถของนักเรียน ดังนั้นแบบที่ต้องมีเนื้อหาไม่ยากเกินไปมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกด้านใดมีการกำหนดเวลาในการทำแบบฝึกที่เหมาะสมและมีรูปแบบที่น่าสนใจ

นงเยาว์ บวงสรวง (2535 : 31) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบฝึกไว้ว่าจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้มีวิธีการฝึกทักษะที่เหมาะสมมีจุดมุ่งหมายในการฝึกที่ชัดเจนและสร้างแบบฝึกให้มีรูปแบบที่น่าสนใจโดยคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถของนักเรียนแบบฝึกที่สร้างขึ้นควรมีการหาประสิทธิภาพให้ได้มาตรฐาน

มนทรา ภักดีณรงค์ (2538: 99-100) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบฝึกไว้ว่าการสร้างแบบฝึกที่จะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดีต้องมีองค์ประกอบหลัก คือต้องให้นักเรียนฝึกกระทำด้วยตนเองบ่อยๆ และสิ่งที่ควรคำนึงถึงคือต้องให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในขณะที่ทำแบบฝึก

สรุปได้ว่าหลักในการสร้างแบบฝึกทักษะคือจะต้องไม่ยากเกินไปเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนมีความสนุกสนานอยากทำแบบฝึกด้วยตนเองบ่อยๆ

3.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะจัดเป็นสื่อการสอนที่มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดจนการสอนซ่อมเสริมที่จะทำให้นักเรียนได้มีทักษะในการใช้ภาษาเพราะการฝึกฝนจะทำให้เกิดความชำนาญความแม่นยำมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537: 146) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะสรุปได้ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนวิชาทักษะเป็นสื่อการสอนที่ช่วยลดภาระของครู
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยฝึกทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครู
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาต่างกันการให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทนโดยฝึกทันทีหลังจากเด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้งและเน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
5. แบบฝึกทักษะใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังบทเรียนแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกทักษะที่จัดทำเป็นรูปเล่มสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้
7. การให้เด็กทำแบบฝึกทักษะช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้อุทิศดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันที่
8. แบบฝึกทักษะที่ดีจัดทำขึ้นนอกเหนือจากเรื่องที่อยู่ในหนังสือเรียนจะช่วยให้เด็กได้ฝึกอย่างเต็มที่
9. แบบฝึกทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอในด้านผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจากตำราเรียนทำให้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่างๆ มากขึ้น

10. แบบฝึกทักษะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการจัดพิมพ์ที่เป็นรูปเล่มที่แน่นอนย่อมลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ใหม่ทุกครั้งและผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบ

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 3) กล่าวสรุปว่าแบบฝึกมีประโยชน์และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามากเพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆได้คงทนทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้วตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ซึ่งจะทำให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก

ณัฐพงศ์ สวางค์ดุษ (2542: 35) อ้างอิงใน Ms. Zhang Ying Ying, (2558 : 27) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่าแบบฝึกนั้นมีความสำคัญทั้งต่อตัวนักเรียนและครูผู้สอนในด้านตัวนักเรียนนั้นทำให้นักเรียนได้เกิดทักษะเกิดความรู้ความชำนาญในการได้ฝึกฝนและยังสามารถมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมในด้านครูผู้สอนนั้นแบบฝึกที่ดีถือว่าเป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระของครูผู้สอนประหยัดเวลาสามารถให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ช่วยให้ครูผู้สอนมองเห็นปัญหาต่างๆในการเรียนโดยอาศัยแบบฝึกได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าแบบฝึกมีประโยชน์ในการนำมาใช้เพื่อฝึกฝนทบทวนสิ่งที่นักเรียนได้เรียนไปแล้วทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นเกิดการเรียนรู้ที่คงทนนักเรียนสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ทำให้นักเรียนเกิดทักษะเกิดความรู้ความชำนาญและสามารถมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองอีกทั้งช่วยให้คุณครูมองเห็นข้อบกพร่องของนักเรียนเห็นปัญหาต่างๆในการเรียนและสามารถปรับปรุงแก้ไขได้

4. การเสริมแรง

วิฐวดี บัวเกษ (2550 : 33-36) ได้อธิบายไว้ว่า นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงการเสริมแรงไว้ดังนี้

การเสริมแรง หมายถึง สิ่งที่ช่วยให้พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเกิดขึ้นซ้ำอีก

การเสริมแรงอาจจะเป็นคำพูด สิ่งของหรือกิจกรรมต่างๆ ก็ได้ แต่สิ่งเหล่านี้จะถือว่าเป็นแรงเสริมก็ต่อเมื่อสามารถช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำอีกเท่านั้น

การเสริมแรงมีความหมายเช่นเดียวกับรางวัล แต่ที่ต่างกันก็คือคำว่า “รางวัล” เป็นคำกลางๆ ที่ใช้ทั่วไป เช่น เด็กตอบถูกก็จะได้รับรางวัล แต่คำว่า “เสริมแรง” เป็นคำที่ใช้ในเชิงวิชาการ หมายถึง

สิ่งที่ช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่ซ้ำๆกัน ในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยเฉพาะแรงเสริมมักจะถูกนำมาใช้อย่างมีขั้นตอนและมีระบบ

การเสริมแรงมี 2 ชนิดคือ เสริมแรงเชิงบวก (Positive reinforcement) และ เสริมแรงเชิงลบ (Negative reinforcement) ดังจะได้กล่าวโดยละเอียดดังนี้

1. เสริมแรงเชิงบวก (Positive Reinforcement)

เสริมแรงเชิงบวกหมายถึงสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ช่วยเสริมพฤติกรรมเพื่อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นอีก เสริมแรงเชิงบวกจึงเปรียบเสมือนรางวัลอย่างหนึ่งเป็นการให้กำลังใจเมื่อบุคคลผู้นั้นแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น เมื่อเด็กตอบคำถามถูก ครูก็ชมว่า “เก่ง” หรือเมื่อเด็กสอบได้คะแนนดี ผู้ปกครองก็อาจจะซื้อเสื้อผ้าสวยๆให้ หรือพาไปรับประทานอาหารนอกบ้าน เป็นต้น เสริมแรงเชิงบวกไม่ได้จำกัดความอยู่เฉพาะสิ่งของ อาหาร หรือของใช้เท่านั้น แต่รวมไปถึงคำชมเชยด้วยวาจา ตลอดจนการแสดงออกโดยการกระทำและสีหน้าท่าทางอีกด้วย

การใช้เสริมแรงเชิงบวก เสริมแรงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการปรับ พฤติกรรมของมนุษย์ในการใช้เสริมแรงชนิดนี้นั้น ผู้ใช้จะต้องรู้จักเลือกเสริมแรงที่เหมาะสมกับเด็ก การชมว่า “เก่ง” อาจจะใช้ได้ผลดีกับเด็กคนหนึ่ง แต่อาจจะใช้ไม่ได้ผลดีกับเด็กอีกคนหนึ่ง ผู้ใช้ต้อง คอยสังเกตว่าอุปกรณ์เสริมแรงอันใดจะมีประสิทธิภาพที่สุดกับเด็กคนนั้น ยิ่งไปกว่านั้น เสริมแรง จะต้องถูกใช้ทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาออกมา จะรอไม่ได้ช่วงเวลาที่ผ่านมาเพียง เล็กน้อยทำให้เสริมแรงนั้นไม่ได้ผลเต็มที่ (ผดุง อารยะวิญญู. 2542 : 60-62)

การเสริมแรงทางบวกนั้น หมายถึง การเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยการให้แรงเสริมบวก (positive reinforcer) หลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว สิ่ง ที่เป็นแรงเสริมบวกนั้นจะหมายถึงสิ่งเร้าใดๆ ที่บุคคลได้รับหลังจากแสดงพฤติกรรมแล้วก่อให้เกิด การเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมนั้นๆ ดังนั้น อาหารที่ให้แก่นูหลังจากที่หนูมีพฤติกรรมกอดคาน แล้ว ทำให้นูแสดงพฤติกรรมกอดคานเพิ่มขึ้น จึงเป็นแรงเสริมบวก

สิ่งที่เป็นเสริมแรงบวกนั้น นอกจากจะเป็นสิ่งของที่จับต้องได้และสิ่งที่เป็น แรงเสริมทางสังคม เช่น คำชมเชย การแสดงการยอมรับ เป็นต้น แล้วยังมีความหมายรวมถึง กิจกรรมซึ่งบุคคลนั้นๆ ชอบกระทำอีกด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎของ Premack ซึ่งกล่าวไว้สรุปได้ ความว่า “เราอาจใช้พฤติกรรมที่มีแนวโน้มในการเกิดสูงของบุคคลมาเป็นแรงเสริมให้แก่พฤติกรรมที่มีแนวโน้มในการเกิดต่ำได้” นั่นคือ เราสามารถใช้พฤติกรรมหรือกิจกรรมที่บุคคลชอบทำมาเป็นแรงเสริมบวกให้กับพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่บุคคลไม่ชอบทำ (อาภา จันทรสกุล ; และอัญชัน เกียรติบุตร. 2530: 37-40)

ในการเสริมแรงทางบวก สามารถจำแนกออกเป็นเทคนิคย่อยๆ ตามประเภทของตัวเสริมแรง ดังนี้

1. การเสริมแรงด้วยสิ่งของ อาหารและสิ่งเสฟได้ (Material and Food Reinforcer) หมายถึง การที่ให้สิ่งของ อาหาร หรือสิ่งที่เสฟได้กับบุคคลหลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย เช่น น้ำ อาหาร ขนม ลูกอม น้ำหอม สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ

2. การเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcers) หมายถึง การแสดงออกโดยใช้คำพูดหรือท่าทางกับบุคคลหลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว อันมีผลทำให้ บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น ประเภทของการเสริมแรงทางสังคมอาจแบ่งเป็น

2.1 การใช้คำพูด โดยการชมเชย ยกย่อง

2.2 การใช้ลักษณะท่าทาง โดยการ ยิ้ม พยักหน้า ตะแคงหัว โดยการกอด ให้ความสนใจ การยอมรับความคิดเห็น ฯลฯ

3. การเสริมแรงด้วยกิจกรรม (Activity Reinforcers) บางครั้งเรียกว่าหลัก ของ พรีเมแม็ค (Premack Principle) หมายถึง การให้บุคคลทำกิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุด หรือให้สิทธิ พิเศษ หลังจากทีบุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย อันมีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย เพิ่มขึ้น

4. การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร (Token Economy) หมายถึง การใช้เบี้ย แต้ม ดาว หรือคะแนนมาเป็นตัวเสริมแรง โดยสามารถนำเบี้ยแต้ม ดาว หรือคะแนนเหล่านี้ไปแลก ตัวเสริมแรงอื่นๆ ได้มากกว่า 1 ตัวขึ้นไป ทำให้เบี้ยอรรถกรมีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงแผ่ขยาย (Generalized Reinforcer) การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร เป็นวิธีการเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพสูง และมีโอกาสหมดสภาวะการเป็นตัวเสริมแรง (Satiation) ได้น้อยมาก

5. การเสริมแรงด้วยการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Informative Feedback) หมายถึง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการกระทำของบุคคลนั้น หลังจากทีบุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายหรือให้ เห็นว่าสิ่งที่บุคคลทำนั้นได้ผลเป็นอย่างไร และจากการที่รู้ตัวว่าสิ่งที่ทำนั้นได้ผลเป็นอย่างไร จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น (ประทีป จินฉ. 2540: 174 – 180)

2. เสริมแรงเชิงลบ (Negative Reinforcement)

ความหมาย เสริมแรงเชิงลบ เป็นเสริมแรงที่ทําหน้าที่สงเสริมหรือคงไว้ซึ่ง พฤติกรรมที่พึงปรารถนาโดยวิธีการที่ตรงกันข้ามกับแรงเสริมเชิงบวก

คำจำกัดความนี้สั้นและอาจจะเข้าใจยากจึงขอขยายความดังนี้ การให้รางวัลการชมเชย ยกย่อง เป็นเสริมแรงเชิงบวก การตำหนิเตียน การทำให้โกรธเป็นเสริมแรงเชิง ลบ แต่การตำหนิ นั้นจะต้องเป็นการตำหนิเพื่อก่อ จังจะเป็นเสริมแรง การกล่าวร้ายเพื่อก่อการทำลาย ไม่ใช่เสริมแรงเชิงลบ การใช้เสริมแรงเชิงลบอาจจะเห็นได้จากตัวอย่างง่ายๆ เช่น เด็กชายเดชาจะ ยอมทำการบ้านก็ต่อเมื่อคุณแม่บ่น เด็กหญิงสุภาวติจะได้รับอนุญาตให้กลับบ้านได้ ก็ต่อเมื่อเธอยอม ขอโทษเพื่อน

เด็กชายศิลปชัยไม่ยอมลงสระว่ายน้ำ จนกระทั่งเพื่อนล้อว่าขี้ลาด การที่คุณแม่บ่น การไม่ได้รับอนุญาตให้กลับบ้าน และการล้อว่าขี้ลาดต่างก็เป็นเสริมแรงเชิงลบ เพราะเด็กทั้งสามจะ แสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาออกมาเพื่อขจัดสิ่งที่เขาไม่ต้องการฟังหรือไม่ต้องการกระทำ พฤติกรรมที่พึงปรารถนาจะถูกเสริมด้วยสิ่งเร้าที่เขาไม่พึงปรารถนา (ผดุง อารยะวิญญู. 2542 : 61 – 62)

การเสริมแรงทางลบ หมายถึง การปรับพฤติกรรมโดยการหยุดให้หรือขจัดสิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลไม่พึงพอใจ (aversive stimuli) ออกไปหลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้ว ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์มาก ขึ้นหลังจากที่สิ่งเร้าที่ทำให้ไม่พึงพอใจถูกขจัดออกไปแล้วนั้น อาจกล่าวได้ว่า เป็นเพราะบุคคล ต้องการหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ หรือสิ่งที่ตนไม่ชอบ ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมของตน ตัวอย่างของ การเสริมแรงทางลบ ซึ่งมีปรากฏอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียนขยันอ่านตำราเรียนก่อนสอบ เพื่อ หลีกเลี่ยงการสอบตก การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ไม่ชอบ (aversive event) จึงนับว่าเป็นวิธีการปรับ พฤติกรรมวิธีหนึ่ง

การปรับพฤติกรรมโดยใช้วิธีเสริมแรงทางลบนี้ จะต้องเป็นสภาวะที่ผู้ถูก ปรับพฤติกรรมได้รับสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจอยู่เป็นประจำก่อน และเมื่อเขาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไป เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนั้นก็ถูกขจัดออกไป ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ที่จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นเหตุให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจถูกขจัดออกไปความถี่ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์จึงเพิ่มขึ้น (อาภา จันทรสกุล ; และอัญชัน เกียรติบุตร. 2530: 37 – 40)

การเสริมแรงทางลบ จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใน 2 ลักษณะดังนี้ พฤติกรรมหลีกเลี่ยง (Escape Behavior) คือ เมื่อบุคคลเผชิญกับสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจ บุคคลก็ สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมอื่น เพื่อที่จะถอดถอนสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจนั้น ถ้าพฤติกรรมอื่นๆ ที่ แสดงออกนั้น เกิดขึ้นบ่อยครั้ง เมื่อต้องเผชิญกับสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจ สภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจ สภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจนั้น จะทำหน้าที่เป็นตัวเสริมแรงทางลบทันที อีกลักษณะหนึ่งคือพฤติกรรม หลีกเลี่ยง (Avoidance Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้หรือได้รับสัญญาณว่าจะต้อง พบกับเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจ บุคคลก็พยายามหลีกเลี่ยงที่จะพบกับสภาพการณ์นั้น โดยการ แสดงออกในลักษณะอื่นแทน (ประทีป จินฉี. 2540 : 174 – 180)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ดังนี้ การเสริมแรงมี 2 ลักษณะคือ การเสริมแรง ทางบวกและการเสริมแรงทางลบ แต่การเสริมแรงทั้ง 2 ลักษณะนี้ ช่วยในการปรับพฤติกรรมของ เด็กได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้นำไปใช้ปรับพฤติกรรมด้วยว่าสามารถเลือกใช้การเสริมแรงได้เหมาะสมกับเด็ก และพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขด้วยหรือไม่

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มนทิรา ภักดีณรงค์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ยังไม่สายเกินไป วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประวีณา เอ็นดู (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านน้อย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ 86.11/83.33

สมใจ นาคศรีสังข์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตลาดเกาะแรต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 21 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 83.98/84.46 และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี (2534: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาลงถึงผลการใช้เสริมแรงทางบวกกับการปรับสินไหม ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่า การเสริมแรงทางบวกและการปรับสินไหม สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษางานวิจัยในประเทศแสดงให้เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการพัฒนารอ่านสะกดคำ เพราะแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและสาเหตุที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ควรได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ครูมีบทบาทในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการเป็นแบบอย่างที่ดี การยกย่องชมเชยเด็ก การให้การเสริมแรง การลงโทษ การแสดงท่าทางพอใจหรือนิ่งเฉยกับพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็ก สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการลดพฤติกรรมที่ควรปรับเปลี่ยนของเด็กทั้งสิ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการรายงานผลของการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลของการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังใช้การสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประชากร
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา จังหวัดตรัง จำนวน 16คน

2. แบบแผนการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนที่มีกลุ่มเดียว ที่มีการทดสอบก่อนและหลัง (One - Group Pretest - Posttest Design)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 708 คำ

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบการอ่านข้อความ จำนวน 1 เรื่อง โดยมีคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย ป.1 จำนวน 20 คำ

4. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1.1 ศึกษาทฤษฎีและรูปแบบของการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1.2 ศึกษาจุดมุ่งหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ธรรมชาติวิชาภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาด้านการอ่านคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยนำเนื้อหามาจัดทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน รวมทั้งสิ้น 708 คำ

4.1.4 นำแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.2 การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.2.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

4.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบการอ่านข้อความ จำนวน 1 เรื่อง โดยมีคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย จำนวน 20 คำ

4.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

4.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยกำหนดคุณลักษณะของแบบทดสอบ เพื่อประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

4.2.5.1 หาค่าความยากง่ายก่อนเรียน ได้เท่ากับ 0.85 และหลังเรียนได้เท่ากับ 0.04 และค่าอำนาจจำแนกก่อนเรียนได้เท่ากับ 0.08 และหลังเรียนได้เท่ากับ 0.08

4.2.5.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตร การทดสอบซ้ำ Test-Retest Reliability ได้เท่ากับ 0.54

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องผลของการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

จัดการเรียนการสอนในชั่วโมงเรียนในคาบ Homeroom วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 8.00 – 8.30 น.

ขั้นที่ 1 เลือกกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน

ขั้นที่ 2 ทดสอบความสามารถในการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบการอ่านข้อความ จำนวน 1 เรื่อง โดยมีคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย ป.1 จำนวน 20 คำ

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการสอนการอ่านสะกดคำเป็นรายบุคคล โดยใช้บัญชีคำศัพท์พื้นฐาน ป.1 จำนวน 708 คำ โดยจัดกิจกรรมในคาบ Homeroom วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 8.00 – 8.30 น.

ขั้นที่ 4 ทดสอบความสามารถในการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบการอ่านข้อความ จำนวน 1 เรื่อง โดยมีคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทย ป.1 จำนวน 20 คำ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.1 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ โดยการทดสอบด้วย (t – test - dependent) ซึ่งใช้โปรแกรม SPSS for Windows

6.1.2 วิเคราะห์การทดสอบสถิติ โดยนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยการทดสอบด้วย (One Sample t – test) ซึ่งใช้โปรแกรม SPSS for Windows

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 การหาค่าร้อยละ

สูตรหาร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P = ร้อยละ

f = ความถี่หรือจำนวนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100

6.2.2 การหาค่าเฉลี่ย

สูตรหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักเรียน

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สูตรหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนนักเรียนทุกคน $\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองของนักเรียนทุกคน

n = จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลของการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังใช้การสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำกับคะแนนเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D	t	sig
ก่อนเรียน	16	16.94	1.124	-8.919	.000
หลังเรียน	16	19.13	0.885		

จากตาราง ผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.94 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.124 ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.885 จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำกับคะแนนเกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำกับคะแนนเกณฑ์ร้อยละ 70

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D	คะแนน เกณฑ์	t	sig
หลังเรียน	16	19.13	0.885	15	-3.955	.001

จากตาราง ผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน มีคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำเฉลี่ยเท่ากับ 19.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.885 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละคะแนนหลังสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ

ตารางที่ 3 สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละคะแนนหลังสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ

ผลการทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละ
คะแนนหลังสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการ อ่านสะกดคำ	16	20	19.13	0.885	95.65

เสนอผลและแปลผล

จากตาราง แสดงว่าคะแนนหลังสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.13 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 95.65 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.885

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้วิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตรังร่วมพัฒนา ซึ่งสรุปสาระสำคัญและการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. การอภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังใช้การสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำหลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่า ก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำหลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70

2. สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่า ก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 16.94/19.13
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยคะแนนร้อยละหลังเรียนเท่ากับ 95.65

3. การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังใช้การสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ผลการวิจัยพบว่า ผลของการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำและการเสริมแรงเข้ามาช่วย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 16.94/19.13 และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำ หลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยคะแนนร้อยละหลังเรียนเท่ากับ 95.65 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 3) ที่กล่าวว่า แบบฝึกมีประโยชน์และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามากเพราะจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทนทำให้เกิด ความสนุกสนานในขณะที่เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหา เดิมด้วยตนเอง ได้นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของ นักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรูดี บัวเกษ (2550 : 33-36) ที่กล่าวไว้ว่า การเสริมแรง หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเกิดขึ้นซ้ำอีก ซึ่ง อาจจะเป็นคำพูด สิ่งของหรือกิจกรรมต่างๆ ก็ได้ แต่สิ่งเหล่านี้จะถือว่าเป็นแรงเสริมก็ต่อเมื่อสามารถ ช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำอีกเท่านั้น โดยการเสริมแรงแบบออกเป็น 2 ชนิด คือการเสริมแรง ทางบวก และการเสริมแรงทางลบ โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้การเสริมแรงทางบวก ดังนี้ การเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcers) เช่น การใช้คำพูด โดยการชมเชย ยกย่อง การใช้ลักษณะ ท่าทาง โดยการ ยิ้ม พยักหน้า แตะตัวโดยการกอด ให้ความสนใจ การยอมรับความคิดเห็น ฯลฯ การเสริมแรงด้วยกิจกรรม (Activity Reinforcers) เช่น การให้บุคคลทำกิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุด หรือ ให้สิทธิ พิเศษหลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย อันมีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เป้าหมาย เพิ่มขึ้น และการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร (Token Economy) เช่น การให้แต้ม ดาว หรือ คะแนนมาเป็นตัวเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร เป็นวิธีการเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพสูง และมีโอกาสหมดสภาวะการเป็นตัวเสริมแรง (Satiation) ได้น้อยมาก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การเสริมแรง ดังกล่าว และใช้แบบฝึกทักษะการอ่านกับประชากร พบว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเสริมแรง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มสูงขึ้น

4. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. 1 ควรจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการอ่านสะกดคำทั้งในและนอกเวลาเรียน

1. 2 ควรนำแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นไปใช้สอนให้แพร่หลายและในชั้นเรียนอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2. 1 ควรพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและสะกดคำในระดับชั้นอื่น ๆ

2. 2 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะในเนื้อหาอื่นและระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จินตนา ชูเชิด. (2537). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำयाกภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้เกมกับการใช้แบบฝึก**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐานิยา อมรพล้ง. (2548). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้หลักภาษาไทย เรื่อง ไตรยางศ์ ด้วย
แบบฝึกเกมและเพลงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ**
การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐพงศ์ สาวงค์ด้อย. (2542). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพเรื่องการสะกดคำयाกวิชา
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา**
การประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงเดือน อ่อนน่วม. (2536). **โจทย์ปัญหา ปัญหาโจทย์**. วารสารคณิตศาสตร์, 28, 10-17.
- ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ. (2550). **แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการ
จัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- นงเยาว์ บวงสรวง. (2535). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสะกดคำของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบ
ฝึกเสริมทักษะกับวิธีเขียนตามคำบอกชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่ายางวิทยา จังหวัด
เพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
- นวลนุช สีทองดี. (2541). **การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะทางภาษาเรื่องการเขียนสะกดคำตามมาตรา
ตัวสะกดแม่กดเสริมทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
- นิรันดร์ สุขปรีดี. (2540). **การศึกษาอัตราความเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เนาวรัตน์ ชื่นมณี. (2540). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยากเปิดท้ายสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต การประถมศึกษา,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทีป จินฉ. (2540). การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประวีณา เอ็นดู. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียน
สะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: แวันแก้ว.
- พรสวรรค์ คำบุญ. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำยากของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึก โรงเรียนร่อนคำ จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มนทิรา ภักดีณรงค์. (2540). การศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ
และความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ยังไม่สายเกินไปวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มะลิ อัจฉิชัย. (2540). การพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกดแม่กนแม่กดแม่กบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2531. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เรวดี อาษานาม. (2537). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ลุนา ศรีฤตา. (2553). รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2561, จาก www.banhuakhua.ac.th/banhuakhua/file_editor/luna-research.doc
- วรรณ แก้วแพรง. (2526). คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิฐวดี บัวเกษ. (2550). การศึกษาวิธีการที่ครูใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยบางประการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมควร น้อยเสนา. (2549). การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สมใจ นาคศรีสังข์. (2549). การสร้างแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. (2534). การเปรียบเทียบการใช้เสริมแรงทางบวกกับการปรับสินไหมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2537). รายงานการใช้ภาษาไทยปี 2534-2535. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อกนิษฐ์ กรไกร. (2549). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กาพย์ยานี 11 ด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co-op Co – op และแบบเดี่ยว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อดุลย์ ภูปลื้ม. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดทำเป็นกลุ่มคำและแบบฝึกที่จัดคำละคำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัจฉรา ชีวพันธ์. (บรรณาธิการ). (2531). สารสาริต. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี แจ่มเจริญและคณะ. (2526). วิธีการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- อารีย์ วาสน์อำนวย. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาภา จันทรสกุล และ อัญชัญ เกียรติบุตร. (2531). การปรับพฤติกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- Ms. Zhang Ying Ying. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักศึกษาจีนชั้นปีที่ 3. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.